

MIHO DEMOVIĆ

RVA TISKANA
HRVATSKA
CRKVENA
PJESMARICA
PISNI

Atanasija Jurjevica
iz 1635. godine

FAKSIMIL
TRANSLITERACIJA
ČARNOZNAČICA
RAŠTRKANA
NOVAČKIVSKA

Miroslav Martinjak

VAPAJ ZA NOVOM LITURGIJSKOM PJESMARICOM

Nakon koronavirusa, potresa i svega što nas je pogodilo zbrajamo posljedice koje nisu male na svakom području. Polako se oporavljaju naše župne zajednice, ljudi se opet vraćaju u crkve, ali to ni izdaleka nije kako je bilo prije. Crkveno pjevanje koje je šutjelo cijelo to vrijeme opet se oživljava i nadajmo se da će se i zborovi koji su se u vrijeme korone razišli opet okupiti i pjevati Bogu na čast.

Dok nismo pjevali bilo je vremena razmišljati o svemu što bi na liturgijsko-glazbenom području bilo dobro poboljšati. Mnogo se toga nameće samo od sebe, a nešto što bi moglo biti prioritet jest izrada nove liturgijske pjesmarice za cijelu Hrvatsku i šire gdje živi hrvatski narod. U Hrvatskoj imamo mnogo objavljenih pjesmarica: i onih službenih, a još više onih neslužbenih. Posljednja službena pjesmarica odobrena od biskupske komisije Hrvatske *Pjevajte Gospodu pjesmu novu* objavljena je 1983. i ove godine navršava 40 godina. To je krajnje vrije-

me za izradu nove liturgijske pjesmarice. Godine 2003. odlukom Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije, zbog nedostatka spomenute pjesmarice, ponovno je objavljena ista pjesmarica, ali malo dopunjena dodatcima koji su obilježeni rimskim brojevima. Ispravljen je i onaj besmisleni naslov *Pjesme za neli-turgijsku upotrebu*. Sada pod VIII. stoji: *Skladbe za liturgijsku upotrebu, Skladbe za izvanliturgijsku upotrebu i Izbor pjesama za slavljenje sakramenata i blagoslovina*. Naravno da sadašnja pjesmarica ima mnogo nedostataka i problematičnih mjesta, a da bi se to ispravilo, potrebno je krenuti u izradu nove liturgijske pjesmarice. Liturgijske pjesmarice važne su s mnogo aspekata. U njima se pohranjuje pučki glazbeni repertorij, one čuvaju to blago vjerničkoga naroda i nacionalno obilježje toga naroda. One su spomenici kršćanske glazbene kulture jednoga vremena, nadahnute na vjerskim sadržajima.

uvodnik

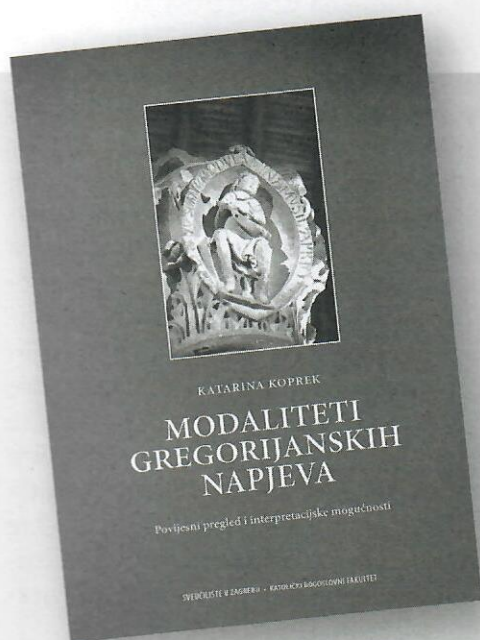

Svakako bi inicijativa morala krenuti od Hrvatske biskupske konferencije, koja bi bila pokrovitelj svega. Oni koji bi mogli realizirati taj projekt u prvom su redu sljedeće institucije: *Hrvatski institut za liturgijski pastoral*, *Institut za crkvenu glazbu* i *Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika*. Zatim, u taj projekt svakako bi se trebale uključiti sve biskupije i nadbiskupije u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, i to ponajprije preko svojih ureda za crkvenu glazbu, ako ih imaju. To bi svakako bio vrlo ozbiljan projekt koji bi se morao dobro osmisлити. Ako *Otpjevni psalmi*, koji su već davno priređeni, ugledaju svjetlo dana, onda buduća pjesmarica ne bi trebala imati tekstove psalama koji zauzimaju odviše mjesta, a to ionako ne pjeva narod nego solisti. U pjesmaricu bi ušli samo otpjevi psalama, a samim time otvorilo bi se mnogo prostora za pučke popijevke. Prvi korak koji bi trebalo učiniti po svim biskupijama jest prikupljanje glazbenoga materijala koji bi bio prikladan prema liturgijskim normama za novu pjesmaricu, a koji nije u ovoj sadašnjoj. Drugi važan korak koji bi odradile međubiskupijske glazbene komisije jest utvrditi koje su pjesme zajed-

ničke svim našim pokrajinama od sjevera, juga, istoka i zapada, kao i Hrvatima u Bosni i Hercegovini i drugim krajevima gdje žive Hrvati izvan domovine. Definiranje zajedničkoga dijela bio bi vrlo važan korak, a zatim bi se svaka biskupija morala odlučiti za vlastitosti na svojem području u pučkom pjevanju i to staviti kao svoj dodatak u pjesmaricu. Tako bi se pjesmarica rasteretila i svaka biskupija imala bi svoje sadržaje koji ne bi opterećivali njezin zajednički dio. Dobrom organizacijom cjelokupnoga projekta, koji bi trebalo i vremenski odrediti, mogli bismo izraditi dobru, suvremenu i nadasve korisnu pjesmaricu koju bi naš narod s radošću primio. Vjerujem da bismo, ako se dobro organizira cjelokupni rad, mogli završiti za tri godine. Trebalo bi motivirati mjerodavne crkvene vlasti i sve članike koje smo prethodno nabrojili i s radošću krenuti u ovaj projekt. Neka i ovi redci uvodnika u časopisu *Sveta Cecilija* budu glas, želja i vapaj da se to doista vrlo brzo dogodi, jer 40 godina prilično je velika starost jedne crkvene pjesmarice, posebno u ovom našem dinamičnom stoljeću i neminom vremenu.

M. Martinjak

MODALITETI GREGORIJANSKIH NAPJEVA

Knjiga tiskana 2019. godine u izdanju Sveučilišta u Zagrebu i Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu. Donosi povijesni pregled i interpretacijske mogućnosti modaliteta gregorijanskih napjeva. Knjiga se može nabaviti na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, Vlatka 38, Zagreb.